

УДК 333:65

Палагута С.С.

аспірант кафедри менеджменту
Полтавського університету економіки і торгівлі

ВЗАЄМОДІЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ З ВЕЛИКИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СТРУКТУРНОЇ СХЕМИ ЇХ СПІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

АНОТАЦІЯ

Стаття присвячена аналізу взаємодії малого бізнесу з великими підприємствами. Аналізуються сучасні системи взаємодії малих і великих підприємств. Розвиток перспективної інноваційної взаємодії малого і великого бізнесу в сучасних умовах полягає в створенні нових інформаційних систем спільної діяльності великого і малого підприємництва.

Ключові слова: мале підприємництво, механізм взаємодії з наслідком малого і великого бізнесу, інформаційні системи, інноваційні форми взаємодії, інтернет-технології.

АННОТАЦИЯ

Статья посвящена анализу взаимодействия малого бизнеса с крупными предприятиями. Анализируются современные системы взаимодействия малых и крупных предприятий. Развитие перспективной инновационной взаимодействия малого и крупного бизнеса в современных условиях заключается в создании новых информационных систем совместной деятельности большого и малого предпринимательства.

Ключевые слова: малое предпринимательство, механизм взаимодействия со следствием малого и крупного бизнеса, информационные системы, инновационные формы взаимодействия, интернет-технологии.

ANNOTATION

The article is devoted to the analysis of the interaction of small business with large enterprises. The modern systems of interaction between small and large enterprises are analyzed. The development of promising innovative interaction of small and large business in modern conditions consists in creation of new information systems of joint activity of large and small business.

Key words: small business, mechanism interacts with the result of small and large business, information systems, innovative forms of interaction, Internet technologies.

Постановка проблеми. Господарська структура сучасного суспільства включає державний сектор економіки та великі і малі підприємства, які взаємодіють і доповнюють один одного відповідно до економічних умов країни. Життєздатність цієї структури визначається не тільки розвитком малого, середнього і великого бізнесу, але й наявністю ефективного механізму їх взаємодії. В економічно розвинених країнах форми взаємодії малого і середнього бізнесу з великим бізнесом в своєму розвитку пройшли досить довгий шлях, досягнувши при цьому певного рівня досконалості [3].

Економічна стійкість малих підприємств значною мірою залежить від їх взаємовідносин з більш великими підприємствами. Сучасному економічному середовищу необхідна така взаємодія, оскільки вона, як показує зарубіжний досвід, сприяє розвитку підприємницького середовища.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Механізми і форми взаємодії малого та великого бізнесу в економіці досліджуються таки-

ми зарубіжними й українськими науковцями, як Г. Андрощук, В. Калачева, Д. Аткінс, І. Дибач, З. Варналій, С. Дрига, Л. Ладонько, В. Антонюк, А. Поручник, В. Савчук. Розглядаючи проблеми інноваційного розвитку України та її регіонів, вчені висвітлюють свої думки у працях.

Формулювання цілей статті (**постановка завдання**). Низький рівень інноваційної активності підприємств, зафіксований органами державної статистики, приводить до думки про те, що задекларована урядом інноваційна модель розвитку національної економіки поки що не працює. Необхідно шукати нові можливості та інструменти політики, які б дали змогу українській економіці стати справді інноваційною. У ситуації, що склалася, підприємці повинні використовувати різні бізнес-стратегії, орієнтовані на підвищення конкурентоспроможності своїх підприємств та організацій за рахунок впровадження інновацій. Одним з можливих чинників сприяння інноваційній активності підприємств та організацій може слугувати взаємовигідна співпраця з великими підприємствами різного масштабу [3].

Виклад основного матеріалу дослідження. В економічно розвинених країнах зустрічаються приклади успішного співробітництва великих та малих підприємств, наприклад у виробничій сфері. У таких випадках малі підприємства та організації є невід'ємною частиною виробничої структури великих підприємств, що використовують ринкову і структурну гнучкість малих підприємств та організацій, їх інноваційні можливості.

Конкурентні переваги великих корпорацій перед дрібними і середніми господарюючими ринковими суб'єктами полягають в тому, що вони володіють порівняно високими можливостями в розробленні і налагодженні в значних масштабах і в стислі терміни виробництва нових видів продукції [2].

Певні переваги в конкурентній боротьбі великі корпорації отримують у зв'язку з такими моментами:

- переваженні в отриманні кредитів, а в критичних обставинах і урядової підтримки;
- визначення виробничої програми в розрахунок на ширший ринок збуту;
- великі можливості диверсифікації виробництва;
- економія на витратах виробництва і збуту;

– через маневрування всередині корпоративних структур усіма видами ресурсів реалізація екологічних програм і програм ресурсозбереження полегшується, а ризики недосягнення поставлених цілей мінімізуються;

– наявність внутрішніх фінансово-інвестиційних інститутів забезпечує економічну ефективність природоохоронних та ресурсозберігаючих програм;

– корпоративні структури можуть здійснювати безперервну підготовку та перепідготовку кадрів усіх рівнів.

Водночас конкурентні переваги малого бізнесу пов'язані зі здатністю малого бізнесу швидко реагувати на зміни ринкової кон'юнктури, пристосовуватися до особливостей споживчого попиту, з гнучкістю і маневреністю виробництва [1].

Сучасна ринкова економічна система базується на дуальних відносинах господарюючих суб'єктів, а саме малого та середнього бізнесу, з одного боку, і великого бізнесу, з іншого боку. Якщо малий і середній бізнес надають мобільність і гнучкість економічної системи, то великий – конкурентоспроможність і стійкість.

Нині великі підприємства все частіше створюють навколо себе малі, зокрема на основі колишніх філій, відділень, дочірніх фірм. Тим самим вони підвищують «ринкову гнучкість», позбавляються від нераціональних накладних витрат, зменшують податкові платежі.

Велику роль у формуванні української моделі взаємодії малого і великого бізнесу відіграли способи й економічні механізми утворення малих підприємств. Спочатку значна частка малих підприємств утворювалася в результаті безпосереднього дроблення великих підприємств і означала фактично перетікання коштів з державного сектору в приватний [5, с. 60].

Інша частина малих підприємств утворювалася шляхом створення дочірніх фірм при великому підприємстві; їх засновником або одним із засновників виступало саме підприємство. Такі фірми зазвичай створювалися для вирішення конкретних завдань, пов'язаних з діяльністю «материнського» підприємства.

Механізм взаємодії малого і середнього бізнесу з великим бізнесом обумовлений численними причинами, що носять як мікро-, так і макроекономічний характер. Ці чинники настільки різноманітні і тісно переплетені між собою, що часом неможливо провести чітку межу між цими двома рівнями господарства. До цих факторів можна віднести:

– зміцнення економічного та інноваційного потенціалу країни;

– різноманітність зовнішньоторговельних інтегрованих організацій;

– реалізацію пріоритетів промислової політики держави;

– здійснення цільових комплексних програм, що вимагають значних матеріальних, трудових і фінансових витрат з координації

діяльності великих, малих і середніх підприємств;

– реалізацію програми державної підтримки малого та середнього бізнесу;

– обмежені можливості розвитку малих і середніх підприємств в низці галузей промисловості.

Негативні прояви в українській економіці (нестабільність, низька конкурентоспроможність, неефективність макроекономічного регулювання) є наслідком низького рівня концентрації виробництва і нерозвиненості її корпоративної основи. З цього випливає необхідність коригування вибраної стратегії руху до ринку, яка полягає у створенні потужних корпоративних структур, що ефективно взаємодіють з дрібними і середніми підприємствами.

В сучасних умовах партнерська взаємодія між малим і великим підприємництвом здійснюється в найрізноманітніших формах. У господарській практиці позитивно зарекомендували себе лізинг, франчайзинг, аутсорсинг, стратегічне партнерство, кластери та інші подібні форми бізнес-взаємодії в технологічній, інвестиційній, інноваційній, інформаційній, торгово-збутовій та інших сферах підприємницької діяльності [4].

Однак в економічних відносинах малих (середніх) і великих підприємств існують певні протиріччя, які полягають в жорсткості єдиних стандартів і принципів, централізовано встановлюваних корпораціями, а також специфічні контрактних умов роботи малих і середніх підприємств, в недостатньому стартовому потенціалі нових малих (середніх) підприємств і високих початкових витратах по включенню в партнерські відносини; в прагненні корпорацій до підпорядкування більш дрібних фірм і тенденцією до самообмеження, обумовленої лімітуванням фінансових, матеріальних і кадрових ресурсів, в діях конкурентів та інших факторах зовнішнього середовища [8].

Для вдосконалення макроекономічних механізмів взаємодії корпорацій з малим і середнім бізнесом слід перевести в практичну площину проблему доопрацювання законодавств про державну підтримку малого і середнього підприємництва по лінії введення норм, що стимулюють процес взаємодії великого бізнесу з малим і середнім бізнесом; необхідно раціоналізувати форми участі найбільших українських підприємств в реалізації пріоритетів промислової політики держави, розглядаючи взаємодію корпоративних структур з малим і середнім бізнесом як складовий елемент цієї політики; в аспекті вдосконалення нормативно-правового регулювання умов та форм взаємодії малих (середніх) і великих підприємств необхідно чіткіше відрегулювати норми цивільного законодавства, а також розробити більш дієве господарське законодавство, спрямоване на захист інтересів малого і середнього бізнесу; обов'язковою умовою надання великим підприємствам державних за-

мовлень повинно стати залучення до їх виконання малих і середніх підприємств.

Доцільно формувати регіональні і міжрегіональні зв'язки підприємств малого бізнесу, заснованих на взаємодії великих, середніх і малих підприємств регіонів.

Для розвитку малих підприємств необхідно залучати їх до реалізації пріоритетних завдань соціально-економічного розвитку регіонів і високоефективних проектів в галузі передових технологій, що вимагають невеликих матеріальних і фінансових ресурсів і окупаються протягом 1–2 років [9].

Таким чином, стає очевидним, що слід говорити про партнерські організації всього національного підприємництва, про нагальну потребу формування дієвих механізмів цієї взаємодії на регіональному, галузевому та державному рівнях, що включають в себе всі без винятку суб'єкти підприємницької діяльності.

Звісно ж, що саме така організація національного підприємництва може послужити досить дієвою рушійною силою посилення його конкурентних переваг на внутрішньому і зовнішньому ринках, зростання ефективності української економіки загалом.

Інноваційний вектор розвитку економіки України як важливої умови передбачає формування на території країни переважно в межах регіональних економічних систем, конкурентоспроможних на глобальному ринку і об'єднаних спільними цілями груп організацій, територіальних виробничих об'єднань.

Створення нових форм і моделей спільної діяльності максимально повно враховує особливості територіальної локалізації взаємодії різних за величиною суб'єктів економічної діяльності, може стати фактором, інноваційних проривів, що важливо в умовах розвитку економіки інноваційного типу [9].

У зв'язку з цим особливу наукову і практичну значимість набувають дослідження, пов'язані з розробкою інструментарію ефективної взаємодії різномасштабних бізнес-структур в напрямі створення особливого роду регіональних інноваційно-виробничих модулів з метою активізації їх включення в систему ринкових відносин, а також з визначенням та обґрунтуванням раціональних пропорцій між державними і ринковими регуляторами зазначеного співробітництва в системі пріоритетів розвитку регіональної економіки.

Багатоаспектний аналіз ефективності взаємодії великих і малих підприємств в контексті ринкового реформування регіональної економіки дає змогу констатувати, що, незважаючи на очевидний дефіцит відповідних управлінських технологій, а також виражену управлінську причинність очевидного недовикористання потенціалу їх спільної діяльності, остання має значні переваги перед іншими формами ведення бізнесу. Ця обставина пояснюється тим, що взаємодія підприємств великого та малого

масштабу в системі цілей соціально-економічного розвитку регіону не тільки акумулює, але й посилює вагу підприємств різного масштабу в системі координат регіональної економіки. Одним з вдалих способів побудови мезоекономічного базису взаємодії підприємств різного масштабу в регіоні є вибудовування системи галузевих пріоритетів, що базується на виявленні структурно-галузевих кластерів малого бізнесу в межах конкретного регіону [4].

У контексті нової парадигми розвитку регіональної економіки, яка визначається посиленням ролі і значення для соціально-економічного розвитку території інноваційно орієнтованих об'єднань підприємств різного масштабу, вибір найбільш прийнятних форм і моделей їх взаємодії значної мірою визначається сформованими рольовими функціями і динамікою позиціонування різних за масштабом бізнес-структур в системі регіональної економіки, а також тим фактом, що в сучасній практиці регіонального господарювання співвідношення і взаємодія малого, середнього і великого бізнесу склалися як ієрархічна пірамідална система, інноваційні можливості якої зростають від низу до верху і є стрижнем її розвитку в інтелектуально насиченому конкурентному середовищі. При цьому малий бізнес, будучи невід'ємним системним утворенням елементів ринкової економіки, органічно включається в єдиний господарський комплекс як окремого регіону, так і країни загалом. Водночас внаслідок специфіки українських умов, визначених трансформаційними процесами, що відбуваються в економіці і серед різних форм бізнесу, успішно функціонують в ринковому середовищі, особлива роль відводиться великому бізнесу. Його потенціал може спрямовуватися й ефективно використовуватися під час вирішення багатьох антикризових і реформаційних завдань, надавати далеко не останній вплив на економічне становлення народного господарства регіонів, на території якого функціонують великі корпорації [8].

Основні функції малого, середнього та великого підприємництва в загальних рисах збігаються, однак є й певні відмінності, які стосуються передусім можливостей реалізації цих функцій, зумовлених специфікою конкретного регіону: з одного боку, стійкою тенденцією інноваційної динаміки є концентрація виробництва, оскільки саме великі фірми мають у своєму розпорядженні значний потенціал, що дає їм змогу ефективно здійснювати великомасштабні проекти, що визначають найважливіші структурно-технологічні зрушення в економіці регіону.

Важливим інноваційним напрямом під час взаємодії підприємств малого і великого бізнесу є також взаємодія в сфері інтернет-технологій. Підприємства малого бізнесу традиційно були піонерами в галузі інновацій і освоєння нових технологій. Крім того, зародження інформаційного суспільства відкриває для них нові перспективи. Взаємодія підприємств малого і ве-

ликого бізнесу в сфері інтернет-технологій вже сьогодні дає змогу реалізовувати нові схеми ведення бізнес-процесів, засновані на принципах інформаційного суспільства [7].

Це пояснюється перш за все тим, що за наявності розвиненої ринкової інфраструктури і інформаційного середовища підприємства малого бізнесу через свої специфічні особливості можуть збільшувати рівень мобільності і гнучкості на своєму сегменті ринку.

Застосування інформаційних і комунікаційних технологій і розвиток «електронного бізнесу» – це потужний інструмент, що дає змогу модернізувати традиційні бізнес-процеси і розробляти нові способи ведення бізнесу, використання яких як на мікро-, так і на макрорівнях може принести значну користь.

Перехід від простої автоматизації бізнес-процесів до формування нових моделей ведення бізнесу в рамках зароджуваного інформаційного суспільства нині можна спостерігати не тільки в сфері інтернет-технологій, але й в галузі традиційного бізнесу.

У зв'язку з цим полегшення, спрощення взаємодії малого і великого бізнесу є важливими завданнями розвитку підприємництва в сучасній Україні, забезпечення, зрештою, економічного зростання. Для вирішення цього завдання з урахуванням сучасного рівня розвитку інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) потрібно формування спеціальної інформаційної інфраструктури взаємодії великого і малого підприємництва. Причому ініціаторами її створення можуть виступати всі зацікавлені сторони: великі фірми, малі підприємства, державні органи. Розглянемо інтереси кожної зі сторін:

– великі фірми за допомогою розвитку інфраструктури взаємодії з малим бізнесом отримують можливість поліпшення структури внутрішніх бізнес-процесів, а також економії витрат за рахунок кооперації з малими підприємствами; інвестиції в розвиток інформаційно-комунікаційного середовища взаємодії виправдані, якщо вони в майбутньому дадуть економію витрат або зростання доходів;

– малі підприємства в результаті формування зазначеного середовища взаємодії отримують стабільні замовлення, що гарантує їх розвиток і сам факт існування;

– державні органи зацікавлені в розвитку підприємницької активності в зоні своєї відповідальності (галузі, території), підвищенні стійкості бізнесу, зростанні зайнятості та підвищенні бази оподаткування; для створення спеціальної інформаційної інфраструктури взаємодії великого і малого підприємництва вони можуть виділити ресурси в рамках реалізації програм підтримки підприємництва. Таким чином, формування і розвиток систем інформаційної взаємодії цілком можливі за рахунок ресурсів держави, великих компаній, недержавних фондів підтримки підприємництва, а також в режимі державно-приватного партнерства [6].

Розглянемо загальну структурну схему (рис. 1) такого роду взаємодії, інваріантну до локалізації відповідної програмно-апаратної інфраструктури (вона може перебувати у віданні компанії великого бізнесу або «третьої сторони» – державного або муніципального органу, торгово-промислової палати, асоціації сприяння МСП тощо). Технічно запропонована система може бути реалізована у вигляді спеціалізованого інтернет-сайту або сукупності сайтів, пов'язаних між собою перехресними посилаваннями. Напрями взаємодії, що вимагають авторизованого доступу, показані на рис. 1 суцільними стрілками, неавторизованого – пунктирними.

Фактично йдеться про надання МСП спеціалізованих ІТ-послуг, спрямованих на підвищення ефективності їх діяльності у взаємодії з великими бізнес-структурами. Як зазначалося вище, це відбувається в інтересах державних органів, у сферу компетенції яких входить підтримка підприємництва, особливо малого та середнього. У зв'язку з цим нам бачиться доцільним такого роду поділ функцій у формуванні систем інформаційної взаємодії у форматі «м'якого» державно-приватного партнерства:

1) на замовлення держструктур розробляється програмне забезпечення відкритого доступу, яке може виступати технологічною платформою для функціонування інформаційної інфраструктури взаємодії великого і малого підприємництва;

2) встановлення такого роду програмного забезпечення на власних апаратних засобах, просування створених ресурсів і наповнення їх контентом, що є функцією великого бізнесу або некомерційних об'єднань підприємців [1].

Подібним розподілом функцій можна забезпечити уніфікацію і спрощення, а отже, здешевлення (це особливо актуально для МСП, що володіють незначними ресурсами), використання запропонованої до створення інформаційно-комунікаційного середовища. Крім того, це дає змогу в перспективі забезпечити її програмно-технічну інтеграцію з підсистемами електронного уряду, який функціонує в режимі «відкритого уряду». У зв'язку з цим доцільно розглянути методику формування запропонованої до створення системи, яка включає в себе низку етапів.

I етап – побудова когнітивної карти взаємодії малого підприємництва з великим бізнесом. Це завдання вирішується експертним шляхом з використанням масивів формальної і неформальної інформації про стан малого підприємства, проблеми його розвитку, державних пріоритетів в цьому питанні, механізмів і форм взаємодії з великим бізнесом. Головне завдання етапу полягає у встановленні причинно-наслідкових зв'язків між факторами, що впливають на спрямованість і взаємодію малого і великого бізнесу.

II етап – розробка моделей взаємодії малого підприємництва з великим бізнесом у фор-

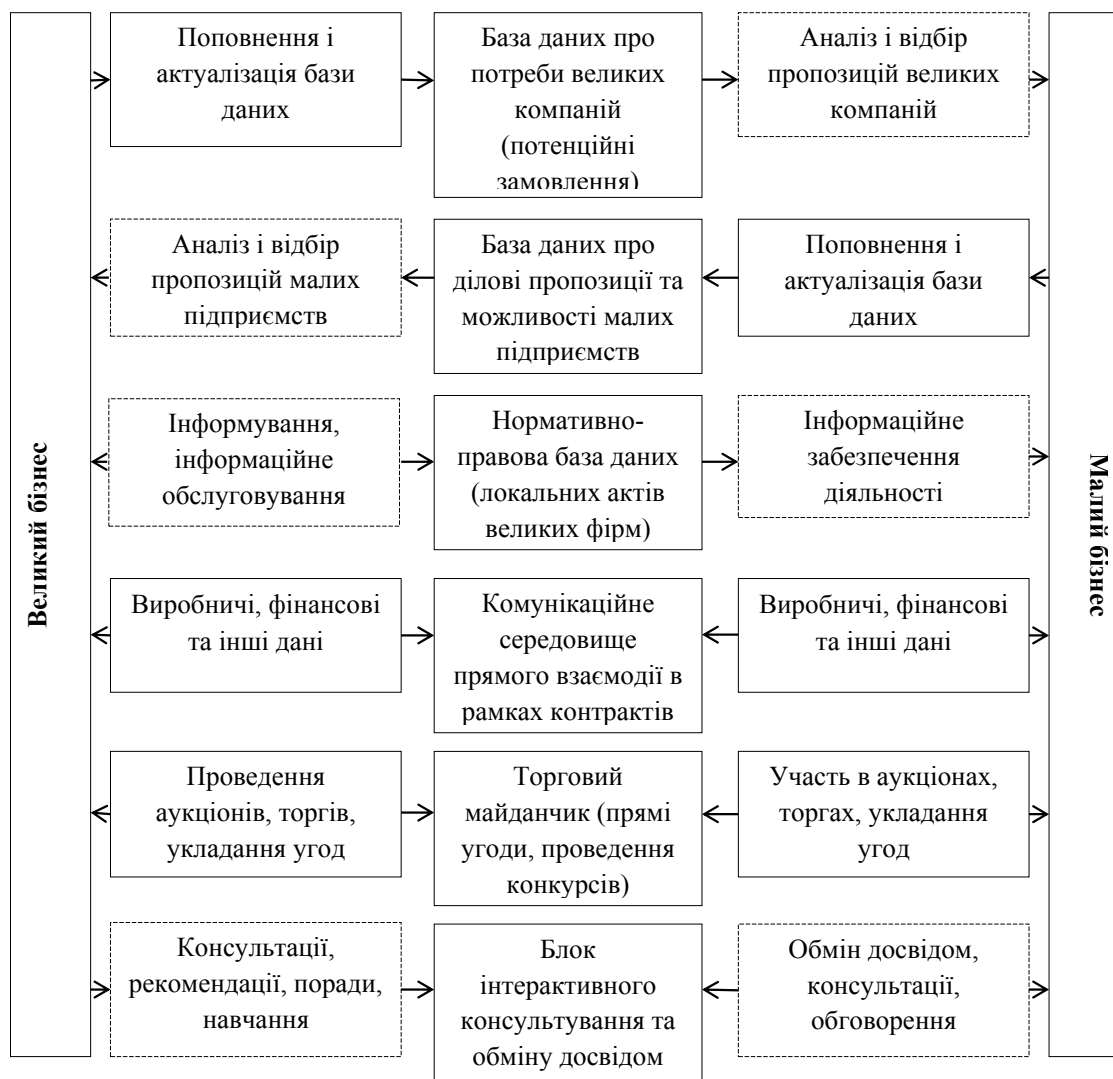

Рис. 1. Структурна схема інформаційної системи взаємодії великого і малого бізнесу

Джерело: створено автором

матах вербального опису, функціонального графа, структурно-функціонального уявлення, інфологічного й алгоритмічного опрацювання. На цьому ж етапі відбувається вибір засобів реалізації проєктованого середовища взаємодії з урахуванням інформаційно-технологічних характеристик розв’язуваних нею завдань, а також експертиза проєкту із залученням представників ІТ-компаній та потенційних користувачів системи (підприємств малого та середнього бізнесу);

III етап – розробка програмного забезпечення відкритого доступу, його тестування користувачами і доопрацювання, передача в некомерційну експлуатацію і супровід протягом життєвого циклу. При цьому завдяки вибраній ідеології формування системи (відкрите програмне забезпечення) подальший її розвиток може здійснюватися силами користувачів, зацікавлених в розширенні і масштабуванні системи. Це, з одного боку, забезпечує економію бюджетних коштів, а з іншого – більш точну «підгонку»

конфігурації і функціональних можливостей системи до потреб конкретного підприємства або групи підприємств [5, с. 46].

Висновки. Таким чином, розвиток перспективних інноваційних форм взаємодії малого і великого бізнесу в сучасних умовах полягає в створенні нових форм і моделей спільної діяльності, максимально повно враховує особливості територіальної локалізації взаємодії різних за величиною суб’єктів економічної діяльності і спільної діяльності підприємств малого і великого бізнесу в сфері інтернет-технологій, що дає змогу піти від паперових носіїв, перейти до цифрової взаємодії, змінити ставлення до якості використання програмно-апаратної бази підприємства, здійснювати «цифровий» контроль інформаційної безпеки.

Отже, завдяки цій структурній схемі інформаційної системи взаємодії великого і малого бізнесу будуть досягнуті позитивні соціально-економічні ефекти у вигляді зростання зайнятості, підвищення стійкості ведення малого бізнесу.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Финк Т. Малый и средний бизнес: зарубежный опыт развития / Т. Финк // Молодой ученый. – 2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.moluch.ru/archive/39/4640>.
2. Мале та середнє підприємництво в Україні: стан розвитку та регіональні відмінності. 2010–2014 // Проект USAID «Впевнений бізнес – заможна громада». – К. : Центр міжнародного приватного підприємництва, 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://platformamsb.org/rezultaty-proektu-usaid-vpevnenyj-biznes-zamozhna-gromada>.
3. Державна служба статистики України : офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrstat.gov.ua>.
4. Основные характеристики систем государственной поддержки и развития МСП зарубежных стран // материалы X Всерос. конф. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.giac.ru/analytics/?id=14>.
5. Зелена книга політики малого підприємництва внутрішньо переміщених осіб / [С. Панцир, С. Шуміхін, К. Різниченко]. – К. : Центр міжнародного приватного підприємництва, 2015. – 75 с.
6. Передумови та пріоритети реформування державної політики розвитку підприємництва в Україні : аналітична доповідь / [Я. Бережний, З. Варналій, Т. Васильців, Д. Ляпін, О. Молдован, Д. Покришка]. – К. : Нац. інститут страт. досліджень при Президентіві України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/1700>.
7. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16 квітня 1991 року № 959-XII (з наступними змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – Ст. 377. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.
8. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Закон України від 22 березня 2012 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2013. – № 3. – Ст. 23. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>.
9. Павлюк А. Щодо ризиків і перспектив активізації інвестиційної діяльності в Україні : аналітична записка / А. Павлюк. –

К. : Нац. інститут страт. досліджень при Президентіві України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/1550>.

REFERENCES:

1. Fink, T. (2012). Malyy y sredniy biznes: zarubezhnyy opyt razvitiya. Molodoy uchenyy. Retrieved from: <http://www.moluch.ru/archive/39/4640>.
2. Male ta serednye pidpryyemnytstvo v Ukrayini: stan rozvytku ta rehional'ni vidminnosti. 2010–2014. (2015). Proekt USAID "Vpevnenyy biznes – zamozhna hromada". Kyiv: Tsentr mizhnarodnoho pryvatnoho pidpryyemnytstva. Retrieved from: <http://platforma-msb.org/rezultaty-proektu-usaid-vpevnenyj-bizneszamozhna-gromada>.
3. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrayiny. (2016). Retrieved from: <http://ukrstat.gov.ua>.
4. Osnovnye kharakterisiki system hosudarstvenno-obshchestvennoy podderzhki i razvytiya MSP zarubezhnykh stran. (n.d.). Retrieved from: [materyaly X Vseros. konf. URL: http://www.giac.ru/analytics/?id=14](http://www.giac.ru/analytics/?id=14).
5. Pantsyr, S., Shumikhin, S., Riznychenko, K. (2015). Zelena knyha polityky maloho pidpryyemnytstva vnutrishn'o peremishchenykh osib. Kyiv: Tsentr mizhnarodnoho pryvatnoho pidpryyemnytstva.
6. Beregniy, Ya., Varnaly, Z., Vasyltciv, T., Lyapin, D., Moldovan, O., Pokryshka, D. (n.d.). Peredumovy ta prioryty reformuvannya dergavnoi polityky rozvytku pidpryyemnytstva v Ukraini. Analychna dopovod / Retrieved from: <http://www.niss.gov.ua/articles/1700>.
7. Zakon Ukrainy "Pro zovnishnyoeconomicchnu diyalnist" vid 16 april 1991 roku № 959-XII (z nastupnymy zminamy i dopovnennyamy) (1991). Vidomosti Verchovnoi Rady Ukrainy, 29, 377. Retrieved from: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.
8. Zakon Ukrainy «Pro rozvitok ta dergavnu pidtrymku malogo ta serednyogo pidpryyemnytstva v Ukrainy» vid 22.03.2012 r. (2012). Vidomosti Verchovnoi Rady Ukrainy 3, 23). Retrieved from: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>.
9. Pavlyuk A. (n.d.). Shodo ryzkyiv i perspektiv aktivizachii investyziynoi diyalnosti v Ukraini. Analychna zapiska. Retrieved from: <http://www.niss.gov.ua/articles/1550>.

Palahuta S.S.

*Postgraduate Student at Department of Management,
Poltava University of Economics and Trade, Ukraine*

INTEROPERABILITY OF SMALL BUSINESS WITH GREAT ENTERPRISES BY THE COMPANY'S INFORMATION STRUCTURAL SCHEME OF THEIR JOINT ACTIVITY

The article is devoted to the analysis of the interaction of small business with large enterprises. The modern systems of interaction between small and large enterprises are analysed. The development of promising innovative interaction of small and large business in modern conditions consists in the creation of new information systems of joint activity of the large and small business.

The economic structure of modern society includes the state sector of the economy, and large and small enterprises, which interact and complement each other in accordance with the economic conditions of the country. The vitality of this structure is determined not only by the development of small, medium, and large businesses but also by the availability of an effective mechanism for their interaction. In economically developed countries, the forms of interaction between small- and medium-sized businesses with a large business in their development have been quite a long way, attaining a certain level of perfection.

The economic stability of small enterprises depends to a large extent on their relationship with larger enterprises. The modern economic environment requires such an interaction, as it shows, as the foreign experience shows, that it promotes the development of the business environment.

One of the possible factors contributing to the innovative activity of enterprises and organizations can be mutually beneficial cooperation with large enterprises of different sizes.

The mechanism of interaction of small and medium business with large business is due to numerous reasons, which are both micro- and macro-economic in nature. These factors are so varied and closely interwoven that sometimes it is impossible to draw a clear line between these two levels of the economy. These factors include:

- strengthening of economic and innovative potential of the country;
- variety of foreign trade integrated organizations;
- realization of priorities of industrial policy of the state;
- implementation of targeted comprehensive programs that require significant material, labour, and financial costs for the coordination of large-, small-, and medium-sized enterprises;
- implementation of the program of state support for small and medium business;
- limited opportunities for the development of small- and medium-sized enterprises in a number of industries.

For the development of small enterprises, it is necessary to involve them in the realization of the priority tasks of socio-economic development of regions and high-efficiency projects in the field of advanced technologies, which require small material and financial resources and pay off within one year – two years.

Thus, it becomes obvious that the question should be about partner organizations of the entire national business, the urgent need for the formation of effective mechanisms of this interaction at the regional, sectoral, and state levels, which include all business entities without exception.

Creation of new forms and models of joint activity, maximally take into account features of the territorial localization of interaction of different size entities of economic activity, can become a factor of innovative breakthroughs, which is important in the development of the economy of innovation type.

Interaction in the field of Internet technologies is also an important innovative direction in the interaction of small and large business enterprises. In addition, the birth of the information society opens up new perspectives for them. The interaction of small and large business in the field of Internet technologies today allows for the implementation of new schemes for business processes based on the principles of the information society.

Thus, the development of promising innovative forms of interaction between small and large business in the present conditions is to create new forms and models of joint activity, as fully as possible take into account the peculiarities of the territorial localization of interaction of different size entities of economic activity and the joint activity of small and large enterprises in the sphere of Internet technology, which allows you to go from paper carriers, switch to digital interaction, change the attitude to the quality of use of software and hardware base enterprise, to carry out “digital” control of information security.